

In Memoriam

von Lankó József, Pfr.

LOTHAR WEIß

*1943. 12. 29

+ 2011. 07. 12.

68 életév,
41 év papi-prófétai szolgálat az Egyházban a cigányokért,
24 év barátság

„... fogd a gyermeket menekülj ...” (Mt. 2,13)

A II. világháború alatt született Sziléziában. Apja katona volt, anyjának két kisgyermekkel menekülnie kellett Sziléziából: négy éves kislányát vezette – aki meghalt az úton - , Lothar ölben vitte. Útközben túléltek Drezda bombázását. Lothar az éhenhalás határán volt, amikor bajor parasztok befogadták őket. Az éhező gyereket vajjal etették. *Öreg koráig ideges lett, ha azt látta, hogy valaki pazzarlón bánik az élelemmel és egész életében szerette a vaj ízét, kenyér nélkül, kanállal bírta enni.*

„... gyarapodott bölcsességben, korban ...” (Lk. 2,52)

A háború után a sokgyermekes (9) család nagyon szegényen élt. Lotharnak, a legnagyobb gyereknek a családban bőséges rész jutott a házimunkából és testvérei gondozásából. *A cigányasszonyok sokszor nehezen viselték, hogy tanácsokat ad nekik, belebeszél az asszonyok dolgaiba. Nagyon szerette a gyerekeket, akik már tudtak járni és beszélni, a csecsemőket inkább csak nézte: „dajkáltam és pelenkáltam eleget a testvéreimet!”*

Kamasz korában egyszer kérdőre vonta anyját, hogy miért vett szőnyeget egy becsengető cigányasszonytól, mikor nincs is szükségük a szőnyegre és egyébként is kevés pénzük van. Anyja válasza tömör volt: „Semmi közöd hozzá, nem te dolgoztál ezért a pénzért. Annak az asszonynak pedig gondoskodnia kell a gyerekeiről.”

Nehezen viselte az előírt kötöttségeket, különösen a megszokásban kiüresedett formalitásokat. *„Ön egy vaddisznó a liturgiában – liturgische Wildschwein” – mondta neki papnövendék korában a szemináriumi rektor, amikor ereklyecsókoltatásnál a paderborni dómban nem az ereklyetartót, hanem egy öreg kanonok száját törölte meg.*

Természetes volt számára, hogy diákként dolgozott azért, hogy tanulni tudjon. Szerette a technikát: az autótól a számítógépig nagy bátorsággal szedett szét és próbált javítani mindent. *Egyszer júliusi hőségben az alsószentmártoni templommal szemben, a mocsár szélén, millió szúnyogtól csipkedve cserélte ki egy kisbusz összetört kerékcsapágyát. Legtöbbször úgy javított dolgokat, hogy szétszedte, majd újat vett helyette.*

„... elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek ...” (Lk. 4,18)

Első kápláni helye – sokat mondó titulus! – egy Mária Magdolna templom volt. Itt találkozott hajléktalanokkal és kezdett ismerkedni a cigányokkal (sintik).

Jól képzett cserkésztsztként is elkötelezetten tevékenykedett az ifjúsági pasztorációban. Később ez a kettő úgy olvadt eggyé, hogy leginkább a cigány fiatalok nevelése volt a szívügye. Szeretete megértésben, elfogadásban és újrakezdésre mindig lehetőséget kínáló idősebb testvéri, apai kapcsolatokban realizálódott. *Volt egy tipikus mozdulata, aminek számos alkalommal tanúja (egyszer részese is) voltam, ami jól kifejezte mindezt: Úgy tudott nyakon vágni, hogy ugyanazzal a mozdulattal magához ölelt.*

Néhány kápláni hely után előbb a hajléktalanok majd a cigányok függetlenített lelkipásztora lett a Paderborni Érsekség területén. Kereste a kapcsolatot mindazokkal, akik hasonló területen dolgoztak. A CCIT számára nemcsak az évi egy találkozót jelentette, hanem igyekezett minél többeket meglátogatni, megismerni a saját közegükben. E látogatások hozadéaként alakult ki egy olyan átfogó képe a cigányok helyzetéről Európában, mint szinte senki másnak.

„... menjetek, tegyétek tanítvánnyommá mind a népeket ...” (Mt. 28,19)

Nagy hozzáértéssel és szeretettel olvasta, magyarázta és alkalmazta a Szentírást. Jó barátja, Pater Josip a moldvai Ferencesek tartományfőnöke meghívta, hogy tartson 3 napos lelkigyakorlatot a ferences szerzetes papnövendékeknek. Az elmélkedéseket Pater Josip fordította németről románra. A lelkigyakorlat befejező elmélkedéseként a papnövendékek előtt kizárólag a tolmácsoló rendfőnöknek magyarázta Bileám próféta szamarának történetét.

Beszédeit legtöbbször leírta és sokszor elfaxolta, kérdezve, hogy jó lesz-e így.

A mi templomunkban is sokszor tanított az olvasó állványra könyökölve. *Emlékezetes egy Márton napi beszéde: „Látjátok a képen Mártonnak se cipője, se rendes nadrágja pedig tél volt és a koldusnak is csak a fele köpenyét adta oda, mégis szentként tiszteljük. Nektek is van még esélyetek, hogy szentté legyetek!”*

Papi szolgálatának legszebb ideje az a 12 év, amikor Wittenben a St. Pius Egyházközség plébánosa volt. Itt olyan közösség alakult körülötte, akik elkötelezett társaiként anyagi javaikat, idejüket nem kímélve mind a mai napig dolgoznak az evangélium életre váltásán és megnyitották otthonukat és szívüket a szegény testvéreik előtt: ez a Caritas-Sankt Martin e.V.

Lothar hitte, hogy a kommunista diktatúrák összeomlása után az új Európa kialakításában az Egyháznak mintát kell adnia. Ezt éltük meg a közös nyári táborokban, amikre szívesen emlékszünk és ahol együtt voltunk németek, balkáni menekült romák, romániai árva-, és magyarországi cigánygyerekek, fiatalok és segítők.

„Lehetőséget kell adnunk a fiataloknak, hogy megismerjék egymást, hogy kapcsolatok, barátságok szövődjenek: ha megismerik egymás kultúráját, ha esznek egymás ételéből, ha megtapasztalják, hogy a másik csókja jó, akkor nem lehet őket egymás ellen uszítani, akkor nem fognak soha fegyvert egymásra.”

„... Metser, hol laksz? – Gyertek nézzétek meg! ... aznap nála is maradtak ...” (Jn. 1, 38-39)

Szinte rögeszméje volt, hogy a fiataloknak teret, lehetőséget kell adni, hogy kipróbálják magukat, mert képesek a jóra. És ha hibáznak is újabb és újabb lehetőséget kell adni. A fiatalok igazából jók.

Valósággal vonzotta a fiatalokat és örült, amikor körülötte, nála nyüzsögtek. Taníttatta őket a házimunkáktól kezdve mindenre, odafigyelt rájuk, beszélgetett velük, megértette őket és bízott bennük. Megszámlálhatatlan fiatal felnőtté válását segítette így, akik nélküle elkallódtak volna.

Lotharnak ez a fiatalok iránti szeretete intézményesült 12 évre a mánfai Collegium Martineumban. Amikor a Collegiumot be kellett zárni azt mondta: *„Ha csak egy fiatal életét segítette jó irányba, akkor már megérte a befektetés.”*

„... Rászedtél, Uram! S én hagytam, hogy rászedj ...” (Jer. 20,7)

A prófétákhoz hasonlóan nagyon érzékeny volt és vágyott a szeretetre, ugyanakkor tudott nagyon tüskés és kellemetlen lenni. *Találtunk útközben egyszer egy sündisznót. Ölebe vette és várta, hogy kinyíljon, aztán sokáig simogatta. – „Látod, a sündisznó is szereti, ha simogatják.”* Élete utolsó tíz évében szinte mindent elvesztett, ami fontos volt neki.

A balkáni romák kitoloncolása Németországból, családok szétszakadása, gyerekek kallódása és a tehetetlenség mindezzel szemben mély fájdalommal töltötte el.

Egészsége megromlott, a művese kezelések korlátozták térben és időben: kerekasztalra feszítették. Még így is dolgozott a cigánypasztoráció munkatársainak képzésén.

Egyházmegyéjében megszüntették a Zigeunerseelsorger státuszt, őt pedig nyugdíjazták.

„... szétoztották ruháimat... keresztje mellett ott állt... „ (Jn. 19,24-25)

Nagyon várta a vese transzplantáció lehetőségét. Kórházba indulása előtt barátságunk során először hallottam tőle ezt a szót: félek.

Míg ő heteken át a túlélésért küzdött, - mint már annyiszor - most is kirabolták azok, akikben megbízott, akiknek otthont adott. Mikor hazamehetett a kórházból már egyetlen eurója sem maradt. Talán ez a kifosztottság is segítette, hogy most igent mondjon az őt hazahívó Atyának.

Csak kevés hűséges barátja látogatta a kórházban és állt keresztje mellett.

„... beteljesedett ...” (Jn. 28,30)

Lothar hitt - és hitem szerint már részesült - ebben a beteljesedésben:

„Nézd, ez az Isten hajléka az emberek között!

Velük fog lakni és ők az ő népe lesznek, és maga az Isten lesz velük.

Letöröl szemükről minden könnyet.

Nem lesz többé halál, sem gyász, sem jajgatás, sem vesződség...

... Lásd, újjáteremtek mindent!” (Jel. 22,3-5)

(Lankó József 2011. 07. 18.)

